

ΠΕΡΙΟΧΗ
ΑΓ. ΙΣΙΔΩΡΟΥ
ΠΛΩΜΑΡΙΟΥ
(ΚΟΚΚΑΛΑ)

AGIOS ISIDOROS
OF PLOMARI
KOKKALA AREA

ΑΡΧΑΙΑ ΛΑΤΟΜΕΙΑ ΛΕΣΒΟΥ

ANCIENT QUARRIES IN LESBOS ISLAND, GREECE

Δρ. Μυρσίνη Βαρθή Ματαράγκα, Δρ. Διονύσης Ματαράγκα
Dr Varti - Matarangas & Dr. Matarangas D.

ΠΕΡΙΟΧΗ
ΜΑΓΕΙΡΑ
MAGEIRAS AREA

Όμορφη θέα
από το λατομείο
Nice view from the quarry

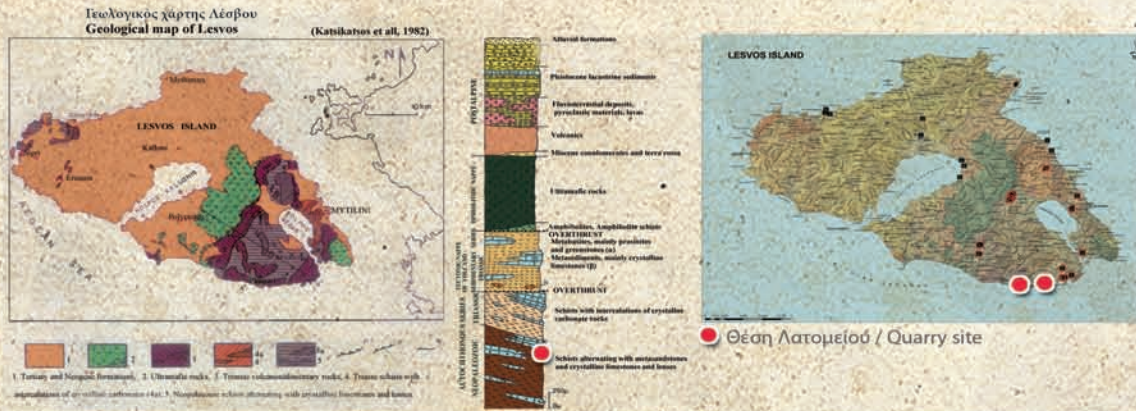
Μέτωπα εξόρυξης
Excavation fronts

Μέτωπο εξόρυξης
με ίχνη εργαλείων
Excavation front with tool marks

Δείγματα χειρός
Hand specimens

Περιοχή Αγίου Ισιδώρου Πλωμαρίου (Λατόμ -Κόκκαλα)

Στη διασταύρωση του επαρχιακού δρόμου Γέρας -Πλωμάρι με το πλακόστρωτο δρομάκι προς Αγία Βαρβάρα (θέση Μουριά), υψώνεται ένας ασβεστολιθικός όγκος με διεύθυνση Β-Ν. Το δυτικό όριο του είναι σχεδόν ομαλό ενώ το ανατολικό ορίζεται από ρήγμα μεγάλου άλματος με διεύθυνση Β-Ν. Υποκείμενος σχηματισμός του κρυσταλλικού ασβεστολιθικού όγκου είναι σχιστόλιθοι και ανήκουν στην αυτόχθονη ενότητα νεοπαλαιozoικής ηλικίας. Στα κατώτερα τμήματα του παρατηρούνται εναλλαγές λεπτών στρώσεων σχιστολίθων με ασβεστολιθικές στρώσεις πάχους 30-50 cm και χρώματος σκούρου γκρι -μαύρου. Οι εναλλαγές αυτές έχουν πάχος 30-40m. Στα ανώτερα τμήματά του, παρατηρούνται εναλλαγές γκρι-μπεζ, λεπτοταινιωτών στρώσεων με γκρι-πρασινωπούς, παχυστρωματώδεις έως άστρωτους κρυσταλλικούς ασβεστόλιθους που διασχίζονται από πυκνό δίκτυο λευκωπών φλεβιδίων ασβεσίτη. Στην κορυφή του λόφου υπάρχουν αποδείξεις επιφανειακής εκμετάλλευσης. Ο Κοντής (1978) αναφέρει ότι το αρχαίο αυτό λατομείο με το τοπωνύμιο "Λατόμ", λειτούργησε κατά τους κλασικούς έως και ελληνιστικούς χρόνους. Πολύ πιθανόν τα μεγαλύτερα τμήματα αρχαίας εκμετάλλευσης του κρυσταλλικού ασβεστόλιθου να έχουν καταστραφεί από νεώτερες δραστηριότητες εκμετάλλευσης του.

Agios Isidoros of Plomari (Latom - Kokkala)

In the crossing of the regional road Geras-Plomari with the paved road towards Ag. Varvara (Mouria), stands a limestone massif, of N-S direction. The western boundary is almost smooth, while the eastern one is delimited by a fault of great slip and N-S direction. Schists belonging to the autochthonous unit of neo-paleozoic age underlie the crystalline limestone massif. In the lower parts, alternations of schist thin layers of 30-40cm thickness are observed including limestone beddings of dark grey-black color and 30-50cm thickness. In the upper parts, gray-beige thin laminated layers with gray greenish, thick-bedded to unbedded crystalline limestones, are observed. They are crossed by a dense net of whitish calcite vein lets. At the hill's top, evidences of surface exploitation are observed. According to Kontis (1978) this ancient quarry having the local name "Latom" operated during the classic up to Hellenistic era. Most probably, the big parts of ancient excavation evidences have been destroyed from the younger excavation activities.

Μάγειρας

Η περιοχή Μάγειρα, που βρίσκεται 4 km, περίπου, ανατολικότερα του Πλωμαρίου, χαρακτηρίζεται από έντονο ανάγλυφο με απόκρημνες ακτές που οφείλονται στην ισχυρή ρηγματογόνο τεκτονική της περιοχής αυτής. Οι ακτές ομαλοποιούνται στις εξόδους των χειμάρρων.

Το αρχαίο λατομείο φιλοξενείται στις ενστρώσεις κρυσταλλικών ασβεστολίθων μέσα στους σχιστολίθους του κατώτερου τμήματος της αυτόχθονης ενότητας, νεοπαλαιozoικής ηλικίας. Η εύκολη διάβρωση των σχιστολίθων σε συνδυασμό με την τεκτονική δραστηριότητα έχει ως αποτέλεσμα την παρουσία με τη μορφή εξαρμάτων των κρυσταλλικών ασβεστολίθων οι οποίοι αντιστέκονται περισσότερο στη διάβρωση και καταλαμβάνουν τις κορυφές των λόφων.

Το αρχαίο λατομείο βρίσκεται δίπλα στη θάλασσα σε υψόμετρο 30m, περίπου. Έχει πλάτος 6 m και 8m μήκος με ορθογώνια τεμάχια διαστάσεων 0.40 X 0.40 X 2.20. Στην περιοχή αυτή η εκμετάλλευση είναι επιφανειακή και δεν διαμορφώνεται μέτωπο ή τουλάχιστον δεν έχει βρεθεί μέχρι τώρα. Πιστεύουμε ότι με μεγαλύτερη διερεύνηση της περιοχής θα βρεθούν και άλλες θέσεις εξόρυξης.

Ανατολικά της θέσης αυτής διέρχεται ρήγμα διεύθυνσης Α-Δ που ορίζει το λατομείο στην ανατολική πλευρά του με πλήθος οξειδίων - υδροξειδίων σιδήρου, τα οποία εμποτίζουν δευτερογενώς τα πετρώματα. Η μικροσκοπική εξέταση λεπτών τομών δειγμάτων από το λατομείο σε πολωτικό μικροσκόπιο διερχομένου φωτός έδειξε ότι το πέτρωμα αποτελείται από μεγάλους, μάλλον επιμηκυμένους κρυστάλλους ασβεσίτη με έντονη κυματοειδή κατάσταση και πολυδιδυμίες, συχνά καμπύλες και οι επιφάνειες σύνδεσης των κρυστάλλων έχουν ιστό ραφής. Δηλαδή, παρατηρούνται εντονότερα, από την περιοχή Τάρτι, τα πετρογραφικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα λόγω τεκτονισμού.

Mageira area

The area of Mageira located about 4km eastwards of Plomari, is characterized by a strong relief with abrupt coasts due to the intense faulting tectonism of this area. The coasts become smoother at the torrent mouths.

The ancient quarry is hosted into crystalline limestone layers into the schists of the lower part of the autochthonous unit which is of neo-paleozoic age. The strong erosion of the schists combined to the tectonic activity resulted in the presence of crystalline limestones in form of rising ground, which are more resistant to the erosion and occupy the hill tops. It is located nearby the sea at an altitude of about 30m, having a width of 6m and length of 8m with rectangular blocks of 0.40X0.40X2.20 dimensions

In this area, open exploitation took place and no front has been formed or found so far. We believe that far more quarrying sites can be found following detailed study of the area.

A fault of E-W direction crosses this site to the east, delimiting the quarry to the east part with numerous iron oxides-hydroxides which saturate secondarily the rocks.

As obtained from the examination of samples thin sections under a polarizing microscope of transmitted light, the rock consists of great, rather elongated calcite crystals with strong wavy extinction and often bending, multiple twinning, while the connection surfaces of the crystals present sutured texture. Thus, the petrographic characteristics are more intense compared to Tarti area due to tectonics.

Όμορφη θέα
από το λατομείο
Nice view from the quarry

Ορθογώνια τεμάχια
Rectangular blocks

Δείγμα χειρός
Hand specimen

Στη μικροσκοπική εξέταση παρατηρούνται οι επιμηκυμένοι κρύσταλλοι του ασβεσίτη με έντονη κυματοειδή κατάσταση και ο ιστός ραφής στις επιφάνειες σύνδεσής τους.
Under the polarizing microscope, the elongated calcite crystals with strong wavy extinction and sutured texture to the connection surfaces of them, are observed.

